

FINNAIR KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2003

Yksikkökustannukset laskivat selvästi, kysyntä asteittain elpymässä

Yhteenvedo kolmannen neljänneksen avainlukuista

- Liikevaihto laski 4,8 % 385,2 milj. euroon (2002: 404,7 milj.)
- Liikevoitto ilman poistoja ja lentokaluston vuokria (EBITDAR) parani 23,7 % 56,3 milj. euroon (45,5 milj.)
- Liikevoitto ilman myyntivoittoja 5,3 milj. euroa, viime vuonna liiketappio 1,9 milj. euroa
- Tulos rahoituserien jälkeen 6,8 milj. euroa (18,8 milj.)
- Lentoliikenteen yksikkötuotot -6,8 %, yksikkökulut -10,8 %
- Nettovelka syyskuun lopussa 11 milj. euroa (38 milj. euroa)
- Omavaraisuusaste 44,6 % (43,6 %), likvidejä varoja 284,3 milj. euroa
- Oma pääoma/osake 7,32 euroa (7,58)
- Tulos/osake 0,07 euroa (0,18)

Yleiskatsaus

Toisella neljänneksellä tapahtunut kysynnän ja käytöasteiden romahdus tasaantui loppukesän aikana ja asteittainen elpyminen Irakin sodan ja sars-epidemian jälkeen on jatkunut kolmannen neljänneksen aikana. Finnairin lisääntynyt Aasian tarjonta on onnistuttu myymään odotuksia paremmin. Heinä-syyskuun aikana Finnairin koko liikenteen matkustajakäyttöaste heikkeni kuitenkin 2,0 prosenttiyksikköä 71,7 prosenttiin.

Finnair toteutti syyskuun alusta kaikkien aikojen suurimman hintauudistuksensa. Kotimaan, Skandinavian ja Euroopan lentojen hinnoittelussa siirryttiin sääntöihin ja rajoituksiin perustuvista hinnoista kysynnän ja tarjonnan määrittelemään asiakkaiden odotuksia ja tarpeita vastaavaan lentovuorokohtaiseen hinnoitteluun.

Finnair on edelleen säilyttänyt asemansa Euroopan kärkijaloilla palvelun laadun ja täsmällisyyden suhteen.

Konsernin 160 milj. euron säästö- ja toiminnan tehostamisohjelma on kokonaisuutena edennyt tavoitteiden mukaisesti. Säästöohjelman tavoitteena on laskea yksikkökustannuksia 15 prosenttia lähivuosina.

Ennakkovaraustilanne on kehittynyt viime kuukausina rohkaisevasti ja matkustajamäärät ovat kääntyneet kasvuun. Yleinen taloustilanne yhtiön päämarkkina-alueilla ei vielä ole oleellisesti parantunut samalla kun kireä kilpailutilanne jatkuu, mistä johtuen Finnair konsernin toiminnallisen tuloksen kuluvalta tilivuodelta arvioidaan jäävän selvästi tappiolliseksi.

Samalla kun Finnair valmistautuu IFRS-laskentaperiaatteiden soveltamiseen vuonna 2005, siirytään jo vuoden 2004 alusta ulkoisessa raportoinnissa neljän toimialan raportointiin. Raportoivat segmentit ovat: Reittiliikenne, Lomaliikenne, Lentotoimintapalvelut ja Matkapalvelut.

Taloudellinen tulos 1.7.-30.9.2003

Liikevaihto laski kolmannella neljänneksellä 4,8 prosenttia 385,2 milj. euroon. Liikevaihdon laskuun vaikuttivat edellisvuotta pienemmät matkustaja- ja rahtimäärät sekä edelleen jatkunut hintatason lasku.

Tulos ennen poistoja, lentokoneiden leasemaksuja ja käyttöomaisuuden myyntivoittoja (EBITDAR) parani 23,7 prosenttia ja oli 56,3 milj. euroa (45,5 milj.). EBITDAR -marginaali oli 14,6 prosenttia (11,2 %). Liikevoitto ilman myyntivoittoja oli 5,3 milj. euroa. Edellisenä vuonna liiketappio oli 1,9 milj. euroa. Konsernin tulos rahoituserien jälkeen oli 6,8 milj. euroa (18,8 milj. euroa).

Matkustajaliikenteen yksikkötuotot laskivat kolmannella neljänneksellä 7,4 prosenttia. Tämä johtui hintatason laskusta, syyskuussa toteutetusta hintauudistuksesta sekä kaukoliikenteen suhteellisen osuuden kasvusta. Kaukoliikenteessä hintataso, mutta myös tuotantokustannustaso ovat keskimääräistä alhaisempia. Rahtiliikenteen yksikkötuotot laskivat 3,7 prosenttia, mikä huomioiden koko liikenteen yksikkötuotot laskivat 6,8 prosenttia.

Konsernin toimintakulut laskivat 7,1 prosenttia ja lentotoiminnan yksikkökustannukset 10,8 prosenttia. Konsernin säästöohjelman vaikutukset näkyivät erityisesti maaselvitys- ja cateringkuluissa, myynti- ja markkinointikuluissa sekä huoltotoiminnan kuluissa. Henkilöstökulut nousivat 4,5 prosenttia huolimatta keskimäärin 6,5 prosenttia alemmasta henkilömäärästä. Henkilöstökulujen nousu johtuu pääasiassa toteutetuista palkankorotuksista ja maksetuista lomakorvauksista. Edellisenä vuonna henkilöstökulut olivat poikkeuksellisen alhaiset johtuen syyskuun 2001 terroristi-iskujen jälkeen toteutetuista lyhytaikaisista säästöohjelman mukaisista toimista.

Toimintakulujen laskuun vaikutti myös heikentynyt US-dollari. Konsernilla on selkeästi enemmän dollari-määräisiä kuluja kuin tuottoja. Merkittävimpiä dollari-määräisiä kuluja ovat polttoaineet ja lentokoneiden vuokrat. Ilman valuuttasuojauksia, dollarin kymmenen prosentin heikentyminen vaikuttaa vuositason positiivisesti tulokseen noin 20-25 milj. euroa.

Kolmannen neljänneksen käyttöomaisuuden myyntivoitot olivat yhteensä 2,1 milj. euroa. (21,7 milj.). Viime vuonna tulokseen sisältyivät IT- ja maakaalustoimintojen ja omaisuuden rakennejärjestelyistä saadut myyntivoitot.

Tulos osaketta kohden oli 0,07 euroa (0,18). Syyskuun lopussa oma pääoma osaketta kohden oli 7,32 euroa (7,58).

Taloudellinen tulos

1.1.- 30.9.2003

Tammi-syyskuussa liikevaihto laski 5,8 prosenttia ja oli 1151,6 milj. euroa. Matkustajaliikenteen yksikkötuotot laskivat 6,2 prosenttia ja rahtituotot huomioiden koko liikenteen yksikkötuotot 6,9 prosenttia. Konsernin liiketappio ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja oli 31,7 milj. euroa. Edellisenä vuonna liikevoitto oli 24,5 milj. euroa.

Toimintakulut laskivat jakson aikana 1,7 prosenttia ja lentotoiminnan yksikkökustannukset 5,1 prosenttia. EBITDAR -marginaali oli 9,9 prosenttia kun se edellisellä vuonna oli 13,4 prosenttia.

Käyttöomaisuuden myyntivoitot olivat 20,4 milj. euroa (22,9 milj. euroa). Merkittävimmät erät olivat yhden MD-11 lentokoneen myynti- ja takaisinvuokrausjärjestelystä saatu 12,2 milj. euron myyntivoitto sekä Finnair Catering Oy:n viinitukkotoiminnan myynnistä saatu 2,8 milj. euron myyntivoitto.

Rullaavan 12 kuukauden sijoitetun pääoman tuotto oli 1,9 prosenttia (4,1 %). Tulos osaketta kohden oli -0,11 euroa, edellisellä vuonna se oli 0,36 euroa.

Investoinnit ja rahoitus

Tammi-syyskuussa investoinnit olivat ilman ennakomaksuja yhteensä 33,7 milj. euroa. Edellisenä vuonna vastaavana aikana ne olivat 47,2 milj. euroa. Investointeihin ei sisälly yhtään lentokonehankintaa, koska viisi uutta Airbus A320 -perheen konetta sekä yksi MD-11 laajarunkokone hankittiin pitkäaikaisilla operatiivisilla vuokrasopimuksilla.

Tulorahoitus ilman myyntivoittoja oli 35,9 milj. euroa, kun se edellisellä vuonna oli 99,3 milj. euroa. Konsernilla oli nettovelkaa syyskuun lopussa 11 milj. euroa, kun sitä tilikauden alussa oli 20 milj. euroa. Velkaantumisaste on laskenut vuoden vaihteen 3,1 prosentista

1,8 prosenttiin. Omavaraisuusaste 44,6 prosenttia on säilynyt lähes samalla tasolla kuin vuodenvaihteessa. Molemmat tunnusluvut ovat selkeästi asetettuja tavoitteita parempia.

Konsernilla oli syyskuun lopussa likvidejä kassavaroja 284,3 milj. euroa, minkä lisäksi käyttämättömien sovitujen lainaohjelmien määrä on yhteensä 214,6 milj. euroa.

Osakkeet ja osakepääoma

Tammi-syyskuun aikana Finnair Oyj:n osakkeen ylin kurssi Helsingin Pörssissä oli 4,98 euroa, alin kurssi 3,20 euroa ja keskimurssi 3,96 euroa. Yhtiön osakekannan markkina-arvo 30.9.2003 oli 413,6 milj. euroa. Tili-vuoden alussa markkina-arvo oli 317,8 milj. euroa. Tammi-syyskuun aikana osakkeita vaihdettiin Helsingin Pörssissä 12,7 milj. kappaletta (12,7 milj.). Katsastuskauden lopussa Suomen valtio omisti yhtiön osakkeista 58,4 prosenttia ja ulkomaisten ja hallintarekisteröityjen osuus oli 16,1 prosenttia.

Mikäli kaikki 30.9.2003 liikkeellä olevat vaihtovelkakirjat ja optiotodistukset vaihdetaan Finnair Oyj:n osakkeiksi, olisi Suomen valtion omistusosuus 55,2 prosenttia. 30.9.2003 vaihtamatta olleiden velkakirjojen ja optiotodistusten perusteella yhtiön osakepääoma voi nousta enintään 4.182.268,60 eurolla vastaten 4.920.316 osaketta.

Yhtiökokous 9.4.2003 myönsi hallitukselle valtuudet vuoden ajaksi enintään 4.100.000 oman osakkeen hankkimiseen ja luovuttamiseen. Valtuutuksen käsittämien osakkeiden osuus on vähemmän kuin 5 prosenttia yhtiön osakepääomasta. Valtuutusta ei toistaiseksi ole käytetty.

Finnair Oyj:n vuoden 2000 optio-oikeudet A (2.000.000 kpl) otettiin kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin päälistalle 2.5.2003. Katsauskauden lopussa yhtiö kirjasi optio-oikeuksista A aiheutuvia sosiaaliturvakuluja varten varauksen täysimääräisenä eli yhteensä 132.000 euroa.

Henkilöstö

Tammi-syyskuun aikana Finnair-konsernin henkilömäärä oli keskimäärin 10 077 henkilöä, mikä oli 4,7 prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Syyskuun lopussa konsernin henkilömäärä oli 9 956 eli 459 henkilöä vähemmän kuin edellisellä vuonna. Henkilömäärän lasku johtuu toteutetuista säästöohjelman mukaisista toimista sekä eräiden toimintojen kuten kotimaan asemien maapalvelu- ja kuormaustoimintojen siirtämisestä yhteistyökumppaneille.

Toimialojen kehitys

Maailman lentoliikenne kasvoi kansainvälisen ilmailukuljetusliiton IATA:n mukaan syyskuussa ensimmäisen kerran helmikuun jälkeen ja nousi prosentin suuremmaksi kuin vuotta aiemmin. Tammi-syyskuussa matkustajakilometrien määrä supistui kuitenkin edelleen 4,9 prosenttia viime vuodesta.

Reittiliikenne

Liiketoiminta-alue vastaa myynnistä, palvelukonsepteista, operatiivisesta lentotoiminnasta ja lentokaluston hankintaan ja rahoittamiseen liittyvistä toiminnoista. Reittiliikenne vuokraa lomaliikenne -toimialalle sen tarvitsemat miehistöt. Reittiliikenne vuokraa myös rahtikapasiteettia konsernin rahtiliiketoiminta-alueen käyttöön.

Finnairin reittiliikenteen kysyntä on laskenut tammi-syyskuussa 3,4 prosenttia samalla kun tarjonta kasvoi 4,6 prosenttia, mikä johti matkustajakäyttöasteen laskuun 5,1 prosenttiyksiköllä 61,3 prosenttiin.

Finnairin markkinaosuus Aasian ja Euroopan välisessä liikenteessä on kasvanut lisätarjonnan ja uusien kohteiden myötä. Kilpailijoiden lisättyä voimakkaasti tarjontaansa on Finnairin markkinaosuus kotimaan ja Euroopan liikenteessä jonkin verran laskenut.

Finnairin kansainvälisessä reittiliikenteessä liikematkustusluokan matkustajamäärän lasku oli tammi-syyskuussa 16,7 prosenttia. Syyskuusta 2003 alkaen Finnair ei enää erikseen raportoi liikematkustusluokan matkustajamääriä. Hintauudistuksesta sekä siirtymisestä yhden luokan palveluun eräillä Euroopan reiteillä johdun aikaisemmat luvut eivät enää ole vertailukelpoisia.

Reittiliikenteen täsmällisyys parani 91,8 prosenttiin, kun se edellisenä vuonna oli 89,8 prosenttia.

Reittilentotoiminnan liikevaihto heinä-syyskuussa laski 5,7 prosenttia 270,7 milj. euroon. Liiketoiminta-alueen liiketappio ilman myyntivoittoja oli 3,8 milj. euroa, kun liikevoitto edellisenä vuonna oli 0,1 milj. euroa.

Kolmannella neljänneksellä liikematkustusluokan matkustajamäärä väheni edelleen merkittävästi. Reittiliikenteen yksikkötuottojen 11,0 prosentin laskuun vaikutti myös alemman hintatason kaukoliikenteen suhteellisen osuuden nousu sekä entisestään kiristynyt markkinatilanne. Finnair lopetti Suomessa syyskuun alussa välityspalkkion maksamisen matkatoimistoille, mikä alentaa jakelukustannuksia jatkossa merkittävästi.

Lomaliikenne

Liiketoiminta-alue koostuu lomalentotoiminnasta ja Aurinkomatkat valmismatkayhtiöstä, joka on alallaan Suomen suurin yli 35 prosentin markkinaosuudella.

Lomaliikenteen kysyntä kasvoi tammi-syyskuussa 1,3 prosenttia samalla kun tarjontaa kasvatettiin 0,7 prosentilla. Matkustajakäyttöaste parani 0,5 prosenttiyksiköllä 89,6 prosenttiin.

Heinä-syyskuussa toimialan liikevaihto laski 6,5 prosenttia 75,7 milj. euroon. Liikevaihdon laskuun vaikutti merkittävästi laskenut lomalentojen tarjonta sekä lisääntynyt kilpailu lomalentomarkkinoilla.

Toimialan liikevoitto parani 6,5 milj. euroon (2,1 milj. euroa).

Rahti

Finnair Cargo huolehtii lentorahdin kuljetuksesta. Toiminnassa hyödynnetään Finnairin reittilento- ja lomalentoliikenteen kapasiteettia ja Helsingin gateway-asemaa. Kapasiteettia vuokrataan tarvittaessa myös konsernin ulkopuolisilta rahtioperaattoreilta.

Heinä-syyskuussa rahtiliikenteen yksikkötuotot laskevat 3,7 prosenttia ja liikevaihto 4,0 prosenttia 29,1 milj. euroon. Liikevoitto oli 1,2 milj. euroa (0,3 milj. euroa).

Kuljetettujen rahtikilojen määrä laski 4,5 prosenttia tammi-syyskuussa. Kasvu jatkui vahvana Aasian liiken-

teessä, jossa hyödynnettiin Finnairin MD-11 kaukoliikennekoneita. Konsernin ulkopuolelta vuokrattua rahtikapasiteettia vähennettiin jakson aikana edelleen, mutta syksyn mittaan vuokrattua kapasiteettia on jo lisätty asteittain.

Lentotoimintapalvelut

Liiketoiminta-alue koostuu lentokoneiden huoltopalveluista, maapalveluista ja konsernin catering toiminnoista.

Lentotoimintapalveluiden liikevaihto heinä-syyskuussa laski 9,7 prosenttia 95,2 milj. euroon. Toimialan liikevaihdon lasku johtui asiakkaiden alentuneesta toiminta-asteesta, laskeneesta palvelujen hintatasosta sekä toteutetuista konseptimuutoksista sekä cateringtoiminnassa että maapalveluissa. Ranskalaisen Air Lib -lentoyhtiön konkurssi aiemmin talvella ei aiheuttanut luottotappioita Finnair Tekniikan huoltopalveluille, mutta vähentää kuluvalle vuodelle arvioitua tuottoja noin 9 milj. euroa.

Säästöohjelman ja suoritettujen sopeutustoimien ansiosta toimialan liikevoitto ilman myyntivoittoja parani 5,4 milj. euroon (1,5 milj. euroa).

Finnairin liiketoimintayksikön, Finnair Ground Handlingin aiemmin kesällä perustaman Ruotsin tytäryhtiön Finnhandling AB:n toiminta on käynnistynyt hyvin. Yhtiö tarjoaa joustavalla ja kustannustehokkaalla tavalla yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa maapalveluita Tukholman Arlandan lentokentällä.

Matkapalvelut

Toimiala koostuu konsernin koti- ja ulkomaisten matkatoimistojen toiminnasta sekä matkailun varausjärjestelmätoimittajan Amadeus Finland Oy:n liiketoiminnasta.

Matkatoimistoalan liikevaihto laski heinä-syyskuussa 7,5 prosenttia 21,1 milj. euroon. Liikevaihdon lasku johtuu yleisestä kysynnän heikkoudesta sekä alentuneesta lentolippujen hintatasosta. Sopeutustoimien ansiosta liikevoitto parani kuitenkin 0,7 milj. euroon (-0,1 milj. euroa).

Matkatoimistot ovat jo pitempään valmistautuneet syyskuun alussa toteutettuun Finnairin lentolippujen välityspalkkioiden poistamiseen. Asiakkailta perittävien palvelu- ja toimenpidemaksujen periminen on nyt vakiintumassa yleisen kansainvälisen käytännön mukaisesti toimintatavaksi. Samalla matkatoimistot kehittävät uusia lisäpalveluja ja panostavat keskitettyjen palvelukeskusten toimintaan.

Tukipalvelut

Konsernin liiketoimintaa palvelevat funktiot, kuten eräät talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, kuuluvat tukitoimintoihin. Myös konsernin kiinteistöomaisuus sekä operatiiviseen toimintaan liittyvien kiinteistöjen hallinnointi ja ylläpito sekä toimitilapalvelut kuuluvat tukipalveluihin.

Tukipalveluiden liikevaihto laski heinä-syyskuussa 22,9 prosenttia 11,8 milj. euroon. Liikevaihto koostuu lähes kokonaan myynnistä konsernin muille yksiköille. Liiketappio ilman myyntivoittoja oli 4,7 milj. euroa (5,8 milj. euroa).

Palvelut ja tuotteet

Finnairin palvelu Euroopan reittiliikenteessä perustuu liikematkustajien suosimaan aamu-ilta -konseptiin.

Eurooppalaisten lentoyhtiöiden palvelun laadun vertailussa Finnair on säilyttänyt asemansa kärkisijoilla, vaikka säästöjen saavuttamiseksi palveluja on lennoilla muutettu. Vähäisen liikematkustusluokan kysynnän vuoksi Itä-Euroopan kohteisiin suuntautuvilla lennoilla siirryttiin syyskuussa yksiluokkaiseen palvelukonseptiin.

Finnair toteutti syyskuun alusta kaikkien aikojen suurimman hintauudistuksensa. Kotimaan, Skandinavian ja Euroopan lentojen hinnoittelussa siirryttiin sääntöihin ja rajoituksiin perustuvista hinnoista kysynnän ja tarjonnan määrittelemään lentovuorokohtaiseen hinnoitteluun. Reittiliikenteen matkustajamäärien kehitys viime kuukausina sekä ennakkovaraustilanne ovat rohkaisevia, mikä osoittaa, että hintauudistus on vastannut asiakkaiden odotuksia ja tarpeita sekä tuonut lisää selkeyttä, joustavuutta ja valinnanmahdollisuuksia sekä työ- että vapaa-ajan matkustukseen.

Lisätäkseen lentohinnoittelun läpinäkyvyyttä ja palvelun vertailtavuutta Finnair otti käyttöön syyskuussa lentolippujen myynnin yhteydessä perittävän toimitusmaksun, joka sisältää varaamiseen, hinnoitteluun ja lipunkirjoitukseen liittyvät kulut. Maksun suuruus vaihtelee riippuen asiointivaiheesta ja matkan pituudesta. Myös puhelinpalvelu muutettiin maksulliseksi.

Sars-epidemian vuoksi laskenut kysyntä Aasianliikenteessä on loppukesän ja alkusyksyn aikana palannut kasvu-uralle. Helsingin ja Pekingin välisessä liikenteessä palattiin jälleen viiteen lentoon viikossa.

Aasian-reittiverkosta täydennettiin kesäkuun alussa avatulla reitillä Osakaan ja syyskuun alussa aloitetulla Shanghain-reitillä. Molempiin kohteisiin lennetään kolmesti viikossa. Uusien kohteiden myötä Finnairilla on yli 20 viikoittaista lentoa Aasian kohteisiin. Kesäkuukausina lennettiin viikoittainen lisävuoro Tokion Naritaan. Kaukoliikenteen uutena kohteena käynnistyneellä talvikaudella on Miami, johon lennetään kaksi kertaa viikossa.

Finnair tiivisti yhteistyötään Air Francen, SWISSin ja SN Brussels Airlinesin kanssa lisäämällä uusia code-share -kohteita Euroopan verkostoonsa. Pariisista pääsee nyt Finnairin reittitunnuksella Etelä-Ranskan kohteisiin ja Brysselin kautta Espanjaan ja Britanniaan. Finnair ja SWISS puolestaan lisäsivät yhteistyötään omissa reittiverkostoissaan. Finnair tarjoaa yhteistyökumppaneilleen hyvät yhteydet Aasian-reiteilleen.

SWISS-lentoyhtiö ilmoitti ottavansa vastaan kutsun liittyä oneworld-liittouman jäseneksi, mikä on tärkeää Finnairin kannalta. SWISS toimii merkittävänä yhteistyökumppanina tarjoten Finnairille hyvät yhteydet Keski- ja Etelä-Euroopan-verkostoonsa.

oneworld-yhteistyön tuloksena on jäsenyhtiöiden myyntiin kehitetty kaksi uutta myyntituotetta. event-flyer-tuote on tarkoitettu konferenssimatkailun markkinoille. Businessflyer-tuote on pienille ja keskisuurille yrityksille suunnattu sarjalipputuote. Lisäksi tavoitteena on kehittää sähköistä lentolippua vuoden 2004 aikana siten, että matkustaja voi matkustaa allianssilyhtiöiden lennoilla saumattomasti e-lippua käyttäen.

Finnair on parantanut omaa sähköistä asiakaspalveluaan kehittämällä lähtöselvitysautomaattiansa toiminnallisuutta. Helsingissä ja Tukholman Arlandassa matkustaja voi selvittää itsensä myös jatkolennoille. Palvelu toimii sekä sähköisellä että perinteisellä lentolipulla. Lontooseen ja Tukholmaan matkustavat voivat ostaa lipun lentoasemajunaan lentolippunsa yhteydessä.

Finnair Rahti on avannut uusia rahtireittejä, joilla luodaan yhteydet Lähi-idän ja Intian kasvaville markki-

noille. Uusilla yhteyksillä tavoitetaan eteläisen Ruotsin markkinat sekä lisätään rahtikapasiteettia Pohjois-Atlantin liikenteessä.

Finnair konserni laajentaa toimintaansa erälle Skandinavian reiteille Nordic Airlin -yhtiön kasvuun myötä. Kilpailuviranomainen on todennut, että kaupalle ei ole esteitä ja osapuolten kesken on sovittu, että 85 prosenttia osakkeista siirtyy Finnairille ennen vuoden loppua.

Lähiajan näkymät

Ennakkovaraustilanne on kehittynyt viime kuukausina rohkaisevasti ja matkustajamäärät ovat kääntyneet kasvuun. Emo-yhtiö Finnairin ja sen virolaisen osakkuusyhtiön Aeron tarjonnan arvioidaan kasvavan talvikaudella 2003/2004 noin kuusi prosenttia. Henkilökilometri-tarjonnan kasvuun vaikuttaa merkittävä kaukoliikenteen tarjonnan nousu etenkin Aasiassa. Nordic Airlin uudesta strategian mukaisesti myös sen tarjonta Skandinaviassa kasvaa voimakkaasti.

Finnair ostaa joulukuussa yhden Airbus A320 lentokoneen, minkä jälkeen niiden lukumäärä on 25. Vuonna 2004 yhtiö hankkii vielä neljä Airbus A320 -perheen konetta, joista kaksi operatiivisin vuokrasopimuksin.

Markkinatilanne jatkuu edelleen kireänä, minkä vuoksi keskimääräisen hintatason odotetaan edelleen laskevan. Yhtiön toiminnan tehostamisohjelma etenee ydinliiketoimintoihin keskittyvän strategian mukaisesti. Konsernin työsuhteiden määrän arvioidaan olevan vuoden lopussa noin 9 900 kun niitä vuoden 2002 lopussa oli 10 377.

Hintatason laskusta johtuen viimeisen vuosineljänneksen liikevaihdon ja tuloksen arvioidaan laskevan alle edellisen vuoden tason. Tilivuoden 2003 liikevaihto alenee yli viisi prosenttia edellisestä vuodesta ja toiminnallinen tulos jää selvästi tappiolliseksi. Vuoden 2004 tuloksen ennakoitaan paranevan selvästi.

FINNAIR OYJ Hallitus

Pääjohtaja Keijo Suila osavuosituloksen johdosta:

Kolmannen neljänneksen tulos saatiin sinitellyksi plussalle, vaikka liikevaihto laahasikin miinuksella. Koko vuoden tulos jää surkeaksi, mutta tehdyt toimenpiteet luovat edellytykset selvälle tulosparannukselle vuonna 2004.

Sekä alkusyksyn toteutuneet liikenneluvut että ennakkovaraukset osoittavat, että kysyntä Finnairin osalta on kääntynyt selvään nousuun. Syyskuussa uusitun lentohinnoittelun saama suosio osoittaa, että olemme vastanneet menestyksellisesti markkinoiden tarpeeseen. Eri tyisen ilahtunut olen siitä, että kysyntä Aasianliikenteessä kasvaa edelleen voimakkaasti.

Katsauskauden aikana tehtiin myös eräitä strategisesti merkittäviä ratkaisuja. Tärkein niistä oli päätös hankkia ruotsalaisen lentoyhtiön osake-enemmistö. Nordic Airlin avaa meille nyt aivan uusia kasvumahdollisuuksia Skandinavian volyymireiteillä. Yhtiö on jo aloit-

tanut uudella kilpailukykyisellä ja kustannustehokkaalla toimintamallilla ja tulokset ovat erittäin rohkaisevia. Nordic Airlinkistä on kehittymässä hyvää vauhtia Pohjo-
lan johtava halpalentoyhtiö.

Tiedostamme varsin hyvin, että lentoliikenteen hin-
tataso on edelleen voimakkaasti laskussa. Määrätietoi-
nen yksikkökustannusten painaminen alemmas pysyy
siis haasteenamme jatkossakin. Toimintarakenteiden
kehittäminen ja tehostamisohjelman läpivienti säilyvät
entistään tärkeämpinä sisäisinä prioriteetteina.

Finnair Oyj
Christer Haglund
viestintäjohtaja

Lisätietoja antavat:

talous- ja rahoitusjohtaja Petri Pentti
puh. (09) 818 4950 tai 040-500 2767
sähköposti: petri.pentti@finnair.fi

viestintäjohtaja Christer Haglund
puh. (09) 818 4007 tai 040-555 4007
sähköposti: christer.haglund@finnair.fi

<http://www.finnair.fi/sijoittaja>

Tiedotustilaisuus

Finnair järjestää analyttikko- ja mediatilaisuuden
18.11.2003 klo 10.00 Finnairin pääkonttorissa osoit-
teessa Tietotie 11A Vantaa. Lisätiedot ja ilmoittautumi-
set: taloustiedottaja Taneli Hassinen, p. 09 818 4976,
taneli.hassinen@finnair.fi.

AVAINLUKUJA (Milj. euroa)

	2 003	2 002	Muutos	2 003	2 002	Muutos	2 002
	1.7.-30.9.	1.7.-30.9.	%	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	%	1.1.-31.12.
Liikevaihto	385,2	404,7	-4,8	1 151,6	1 222,7	-5,8	1 656,4
Tulos ennen poistoja ja leasemaksuja, EBITDAR *	56,3	45,5	23,7	113,4	163,6	-30,7	211,6
Lentokaluston leasemaksut	24,0	18,1	32,6	68,7	54,5	26,1	72,5
Käyttökate, EBITDA *	32,4	27,4	18,2	44,8	109,1	-58,9	139,0
Liikevoitto, EBIT*	5,3	-1,9		-31,7	24,5		24,5
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	2,1	21,7	-90,3	20,4	22,9	-10,9	35,5
Tilikauden tulos	5,6	15,0		-9,3	30,4		36,8
Liikevoitto EBIT % liikevaihdosta*	1,4	-0,5		-2,8	2,0		1,5
EBITDAR % liikevaihdosta*	14,6	11,2		9,9	13,4		12,8
Lentotoiminnan yksikkötuotot euro senttiä/RTK	80,0	85,8	-6,8	83,0	89,1	-6,9	87,9
Lentotoiminnan yksikkökulut euro senttiä/ATK	56,6	63,5	-10,8	59,9	63,1	-5,0	63,2
Tulos /osake e	0,07	0,18		-0,11	0,36		0,43
Oma pääoma/ osake e				7,32	7,58		7,58
Bruttoinvestoinnit Milj. euroa	9,9	19,2	-48,4	33,7	47,2	-28,6	102,0
Bruttoinvestoinnit % liikevaihdosta	2,6	4,8	-45,8	2,9	3,9	-25,6	6,2
Omavaraisuusaste %				44,6	43,6		44,3
Velkaantumisaste % (Gearing)				1,8	6,0		3,1
Rullaava 12 kk sijoitetun pääoman tuotto % (ROCE)				1,9	4,1		7,6
* ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja							

Maksettujen lisäpalkkioiden kirjauskäytännön muutoksesta johtuen liikevaihto on kasvanut ajalla 1.1-30.9.2002

12,3 milj. euroa ja ajalla 1.1.-31.12.2002 16,5 milj. euroa.

Lentotoiminnan yksikkökulut euro senttiä/ATK = Konsernin toimintakulut - Matkapalvelut liiketoiminta-alueen ulkoiset toimintakulut / konsernin ATKt.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Tuloslaskelma (Milj. euroa)

	2003	2002	Muutos	2003	2002	Muutos	2002
	1.7.-30.9.	1.7.-30.9.	%	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	%	1.1.-31.12.
Liikevaihto	385,2	404,7	-4,8	1 151,6	1 222,7	-5,8	1 656,4
Valmistus omaan käyttöön	0,7	0,4	75,0	2,5	1,9	31,6	2,9
Liiketoiminnan muut tuotot	5,6	28,2	-80,1	33,8	43,4	-22,1	58,9
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,2	0,1	100,0	0,6	-0,1		-0,4
Liiketoiminnan tuotot	391,7	433,5	-9,6	1 188,5	1 267,9	-6,3	1 717,8
Liiketoiminnan kulut							
Henkilöstökulut	126,6	121,1	4,5	374,9	365,2	2,7	491,8
Polttoaineet	36,1	39,4	-8,4	118,1	120,9	-2,3	166,3
Lentokaluston leasemaksut ja muut vuokrat	38,0	35,6	6,7	117,3	108,6	8,0	146,5
Kaluston aineostot ja huolto	12,3	19,9	-38,2	48,7	58,3	-16,5	80,4
Liikennöimismaksut	25,2	31,3	-19,5	92,6	93,2	-0,6	127,2
Maaselvitys- ja cateringkulut	23,1	31,9	-27,6	72,7	83,8	-13,2	109,3
Valmismatkatuotannon kulut	17,8	19,7	-9,6	61,4	60,5	1,5	85,6
Myynti ja markkinointikulut	27,2	33,8	-19,5	76,0	85,0	-10,6	115,4
Poistot	27,1	29,3	-7,5	76,5	84,7	-9,7	114,6
Muut kulut	51,0	51,7	-1,4	161,6	160,3	0,8	220,7
Yhteensä	384,4	413,7	-7,1	1 199,8	1 220,5	-1,7	1 657,8
Liikevoitto	7,3	19,8	-63,3	-11,3	47,4		60,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,5	-1,0	-50,0	-2,3	-5,5	-58,2	-5,6
Tulos ennen veroja	6,8	18,8	-64,0	-13,6	41,9		54,4
Välittömät verot	-1,3	-3,5	-62,9	4,4	-11,0		-17,3
Vähemmistön osuus tuloksesta	0,1	-0,3		-0,1	-0,5	-80,0	-0,3
Tilikauden tulos	5,6	15,0	-62,9	-9,3	30,4		36,8

Maksettujen lisäpalkkioiden kirjauskäytännön muutoksesta johtuen liikevaihto ja myynti- ja markkinointikulut ovat kasvaneet ajalla 1.1.-30.9.2002 12,3 milj. euroa ja ajalla 1.1.-31.12.2002 16,5 milj. euroa.

TASE (Milj. euroa)

	30.9.2003	30.9.2002	31.12.2002
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	17,8	21,6	19,6
Aineelliset hyödykkeet	853,2	928,0	920,5
Sijoitukset	19,1	17,9	17,6
Yhteensä	890,1	967,5	957,7
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	49,1	55,7	56,5
Pitkäaikaiset saamiset	15,3	17,3	15,3
Lyhytaikaiset saamiset	183,6	172,8	148,6
Rahoitusarvopaperit	267,0	269,0	284,8
Rahat ja pankkisaamiset	17,3	17,8	16,9
Yhteensä	532,3	532,6	522,1
Vastaavaa yhteensä	1 422,4	1 500,2	1 479,8
Oma pääoma	626,3	642,0	648,4
Vähemmistön osuus	0,7	1,0	0,9
Laskennallinen verovelka	106,8	106,6	116,4
Pitkäaikainen vieras pääoma	258,1	284,1	279,3
Lyhytaikainen vieras pääoma	430,5	466,5	434,8
Vastattavaa yhteensä	1 422,4	1 500,2	1 479,8

RAHOITUSLASKELMA (Milj. euroa)

	2003	2002	2002
	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	1.1.-31.12.
Liiketoiminta			
Liikevoitto	-11,3	47,4	59,9
Poistot	76,5	84,7	114,5
Nettokäyttöpääoman muutos	-27,7	24,9	15,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-2,3	-5,5	-5,6
Verot	4,4	-11,0	-17,2
Liiketoiminnan rahavirta	39,6	140,4	167,1
Investoinnit			
Investoinnit yhteensä	-42,9	-1,6	-56,1
Käyttöomaisuuden myyntituotot	34,0	42,5	76,3
Investointien rahavirta	-8,9	40,9	20,2
Rahoitus			
Pitkäaikaisten velkojen muutos	-30,9	-5,9	-0,7
Pitkäaikaisten liikesaamisten muutos	0,4	-4,4	-2,0
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-4,9	-93,1	-91,7
Osingonjako	-12,7	-5,9	-5,9
Rahoituksen rahavirta	-48,1	-109,3	-100,3
Likvidien varojen muutos	-17,4	72,0	87,0
Likvidit varat kauden alussa	301,7	214,7	214,7
Taseen mukainen muutos	-17,4	72,0	87,0
Likvidit varat kauden lopussa	284,3	286,7	301,7

Tiedotteen luvut ovat tilintarkastamattomia

TOIMIALAKOHTAISET ERITTELYT (Milj. euroa)
LIIKEVAIHTO

	2003	2002	Muutos	2003	2002	Muutos
	Q3	Q3	%	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.	%
Milj. Euroa						
Reittiliikenne	270,7	287,2	-5,7	800,7	881,1	-9,1
Lomaliikenne	75,7	81,0	-6,5	238,1	239,7	-0,7
Rahti	29,1	30,3	-4,0	86,2	88,5	-2,6
Lentotoimintapalvelut	95,2	105,4	-9,7	288,0	319,6	-9,9
Matkapalvelut	21,1	22,8	-7,5	64,9	73,8	-12,1
Tukipalvelut	11,8	15,3	-22,9	39,3	61,5	-36,1
Sisäiset eliminoinnit	-118,4	-137,3	-13,8	-365,6	-441,5	-17,2
Yhteensä	385,2	404,7	-4,8	1 151,6	1 222,7	-5,8

LIIKEVOITTO

	2003	2002	2003	2002
	Q3	Q3	1.1.-30.9.	1.1.-30.9.
Milj. euroa				
Reittiliikenne	-3,8	0,1	-15,1	24,2
Lomaliikenne	6,5	2,1	9,4	4,6
Rahti	1,2	1,1	-2,0	1,1
Lentotoimintapalvelut	5,4	2,2	6,6	5,2
Matkapalvelut	0,7	-0,1	1,6	3,1
Tukipalvelut	-2,7	14,4	-11,8	9,2
Yhteensä	7,3	19,8	-11,3	47,4

HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN 1.1.-30.9.2003

	2003	2002	Muutos %
Reittiliikenne	3 503	3 612	-3,0
Lomaliikenne	330	328	0,6
Rahti	427	414	3,1
Lentotoimintapalvelut	4 179	4 379	-4,6
Matkapalvelut	1 292	1 347	-4,1
Tukipalvelut	346	489	-29,2
Yhteensä	10 077	10 569	-4,7

VASTUUSITOUMUKSET JA JOHDANNAISSOPIMUKSET (Milj. euroa)

	30.9.2003	30.9.2002	31.12.2002
Eläkevastuut			
Eläkesäätiön kokonaisvastuu	731,4	697,4	700,3
Eläkesäätiön vastuusta kattamatta	0,0	0,0	0,0
Vastuu yhtiön suoraan maksamista eläkkeistä	0,0	0,0	0,0
Muut vastuusitoumukset			
Pantit ja kiinnitykset omasta velasta	284,3	325,2	309,4
Pantit ja kiinnitykset konserniyhtiöiden puolesta	0,6	0,6	0,6
Takaukset konserniyhtiöiden puolesta	35,8	35,3	35,3
Takaukset muiden puolesta	0,0	0,0	0,0
Lentokaluston leasemaksuvastuut	471,4	313,5	345,5
Yhteensä	792,1	674,6	690,8

VASTUUSITOUMUKSET JA JOHDANNAISSOPIMUKSET (Milj. euroa)

		Markkina-		
	30.9.2003	arvo	30.9.2002	31.12.2002
Johdannaisopimukset				
Valuuttajohdannaiset				
Termiinisopimukset	116,0	-4,1	161,3	174,4
Optiosopimukset				
Ostetut	70,4	0,6	77,2	73,5
Asetetut	120,2	-2,3	148,3	141,3
Valuutanvaihtosopimukset	136,0	-23,8	183,8	168,2
Korkojohdannaiset				
Optiosopimukset				
Ostetut	25,7	0,0	30,4	28,6
Asetetut	51,5	-2,0	60,9	57,2
Johdannaisopimukset yhteensä	519,7	-31,5	661,8	643,2
Muut johdannaisopimukset				
Lentopetrolitermiinit (tonnia)	170 300	1,8	121 500	102 000
Lentopetrolioptiot (tonnia)				
Ostetut	1 900	0,0	97 950	84 150
Asetetut	1 900	0,0	112 950	108 150

LENTOLIIKENNESUORITTEET 1.1.-30.9.2003

	Koko	Eurooppa	Pohjois-	Aasia	Kotimaa	Reittiliikenne	Loma-	Rahti-
	liikenne		Amerikka			yhteensä	liikenne	liikenne
Matkustajat (1000)	5 086	2 115	107	285	1 622	4 129	957	
Muutos % ed.v.	-5,7	-5,5	-8,4	0,9	-10,0	-7,0	0,1	
Rahti ja posti (1000 kg)	52 176	18 599	5 801	17 856	3 578	45 824	370	5 983
Muutos % ed.v.	-4,0	-3,6	5,3	16,2	-6,0	4,2	-36,1	-38,9
Tarjotut hkm (milj.)	13 566	4 828	961	2 601	1 511	9 901	3 665	
Muutos % ed.v.	3,6	1,8	5,0	17,0	-4,1	4,7	0,7	
Myydyt hkm (milj.)	9 355	2 733	707	1 837	795	6 072	3 283	
Muutos % ed.v.	-1,8	-2,8	-8,6	1,2	-9,6	-3,3	1,3	
Tarjotut tnkm (milj.)	1 913	605	196	510	177	1 488	386	40
Muutos % ed.v.	4,1	3,8	4,8	16,8	-2,8	7,2	-1,1	-33,9
Myydyt tnkm (milj.)	1 053	268	102	289	70	729	295	29
Muutos % ed.v.	-1,2	-2,7	-3,8	6,5	-9,6	-0,2	1,1	-33,6
Matkustajakäyttöaste %	69,0	56,6	73,6	70,6	53,0	61,3	89,6	
Muutos %-yks. ed.v.	-3,7	-2,7	-11,0	-11,1	-3,2	-5,1	0,5	
Kokonaiskäyttöaste %	55,0	44,4	52,0	56,6	39,7	49,0	76,5	71,9
Muutos %-yks. ed.v.	-2,9	-3,0	-4,6	-5,5	-3,0	-3,6	1,7	0,3